

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria A

Warszawa, dnia 20 kwietnia 2026 r.

Pozycja 38

POSTANOWIENIE

z dnia 24 marca 2026 r.

Sygn. akt K 15/20

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Bogdan Święczkowski – przewodniczący
Stanisław Piotrowicz – sprawozdawca
Justyn Piskorski
Jakub Stelina
Wojciech Sych,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym w dniu 24 marca 2026 r., wniosku Rady Miejskiej w Choroszczy o zbadanie zgodności:

- 1) art. 89 ust. 3 zdanie pierwsze ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, ze zm.) stanowiącego, iż szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, z art. 2 i art. 165 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) art. 89 ust. 3 zdanie pierwsze ustawy powołanej w punkcie 1 rozumianego jako norma kompetencyjna przyznającą kuratorowi oświaty uprawnienie do decydowania o istnieniu szkoły lub placówki publicznej, a tym samym w wyniku negatywnej decyzji w tymże przedmiocie obciążenia gmin kosztami wynikłymi z nieracjonalnego utrzymywania szkoły lub placówki i pozbawienie w tymże zakresie samodzielności wydatkowania środków budżetu gminy, z art. 2 i art. 163 w związku z art. 7 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

umorzyć postępowanie.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

I

1. Rada Miejska w Choroszczy (dalej: wnioskodawca), na podstawie uchwały nr XI/117/2019, we wniosku z 18 grudnia 2019 r. zwróciła się do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności: art. 89 ust. 3 zdanie pierwsze ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo

oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, ze zm.; dalej: p.o.) stanowiącego, że szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, z art. 2 i art. 165 ust. 2 Konstytucji oraz art. 89 ust. 3 zdanie pierwsze p.o. rozumianego jako norma kompetencyjna przyznająca uprawnienie na rzecz kuratora oświaty do decydowania o istnieniu szkoły lub placówki publicznej, a tym samym w wyniku negatywnej decyzji w tymże przedmiocie obciążenia gmin kosztami wynikłymi z nieracjonalnego utrzymywania szkoły lub placówki i pozbawienia w tymże zakresie samodzielności wydatkowania środków budżetu gminy, z art. 2 i art. 163 w związku z art. 7 Konstytucji.

1.1. W ocenie wnioskodawcy art. 89 ust. 3 zdanie pierwsze p.o., stanowiący, że szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, jest niezgodny z: art. 165 ust. 2 Konstytucji przez naruszenie zasady samodzielności jednostek samorządu terytorialnego; art. 163 w związku z art. 7 Konstytucji, przez naruszenie zasady działania organów władzy publicznej w granicach i na podstawie prawa, w szczególności przez udzielenie kuratorowi oświaty kompetencji do decydowania o istnieniu szkoły lub placówki publicznej, a tym samym w wyniku negatywnej decyzji w tymże przedmiocie obciążenia gmin kosztami wynikłymi z nieracjonalnego utrzymywania szkoły lub placówki i pozbawienie gminy w tymże zakresie samodzielności wydatkowania środków budżetu; art. 2 Konstytucji przez brak poszanowania zasady proporcjonalności w ingerencji ustawodawczej w samodzielność prawodawczą gminy oraz przez oddzielenie kompetencji od odpowiedzialności, prowadzące się do faktycznego przyznania kuratorowi oświaty wyłącznej kompetencji w zakresie likwidacji szkoły publicznej prowadzonej przez gminę.

1.2. Wnioskodawca wskazał również na praktyczne skutki stosowania zaskarżonego przepisu p.o. Wnioskodawca dwukrotnie próbował zlikwidować szkołę podstawową, podejmując w tej sprawie odpowiednią uchwałę i dwukrotnie właściwy miejscowo kurator oświaty wydawał w tej sprawie negatywną opinię, uniemożliwiając zamknięcie. Według danych przedstawionych przez wnioskodawcę wydatki budżetowe w przeliczeniu na ucznia szkoły, do której uczęszcza dwanaścioro dzieci, niemal dziesięciokrotnie przewyższają koszty najbardziej ludnej ze szkół, nad którą sprawuje nadzór. Niemożność zlikwidowania szkoły wynikająca z negatywnej opinii kuratora oświaty generuje ogromne koszty ponoszone przez gminę.

2. W piśmie z 30 listopada 2020 r. Prokurator Generalny wniósł o umorzenie postępowania na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), z powodu niedopuszczalności wydania wyroku.

3. W piśmie z 4 maja 2022 r. Sejm wniósł o stwierdzenie zgodności art. 89 ust. 3 zdanie pierwsze p.o. w zakresie, w jakim dopuszcza, aby odmowa wydania przez kuratora oświaty pozytywnej opinii w sprawie likwidacji szkoły niebędącej szkołą artystyczną nastąpiła w oparciu o przesłanki inne niż wskazane w art. 89 ust. 1 p.o., z art. 165 ust. 2 Konstytucji oraz o umorzenie postępowania na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK, z powodu niedopuszczalności wydania wyroku.

II

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Przedmiot zaskarżenia.

1.1. Rada Miejska w Choroszczy (dalej: wnioskodawca), na podstawie uchwały nr XI/117/2019, we wniosku z 18 grudnia 2019 r. zwróciła się do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności: art. 89 ust. 3 zdanie pierwsze ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, ze zm.; dalej: p.o.) stanowiącego, że szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, z art. 2 i art. 165 ust. 2 Konstytucji oraz art. 89 ust. 3 zdanie pierwsze p.o. rozumianego jako norma kompetencyjna przyznającą kuratorowi oświaty uprawnienie do decydowania o istnieniu szkoły lub placówki publicznej, a tym samym w wyniku negatywnej decyzji w tymże przedmiocie obciążenia gmin kosztami wynikłymi z nieracjonalnego utrzymywania szkoły lub placówki i pozbawienie ich w tym zakresie samodzielności wydatkowania środków budżetu gminy, z art. 2 i art. 163 w związku z art. 7 Konstytucji.

1.2. Zaskarżony art. 89 ust. 3 p.o. stanowi, że „[s]zkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego”.

Przepis ten zastąpił art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 750; dalej: u.s.o.), zgodnie z którym: [s]zkoła publiczna może być w porozumieniu z kuratorem oświaty zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej”. Przepis ten utracił moc obowiązującą 1 września 2017 r. (ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe; Dz. U. z 2017 r. poz. 60) z powodu uchwalenia p.o., stanowiącego odrębny akt prawny regulujący m.in. proces założenia i likwidacji szkół, w tym szkół, dla których organem prowadzącym są jednostki samorządu terytorialnego.

Przepisy u.s.o. nie uzależniały bezpośrednio likwidacji szkoły od uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w doktrynie uznawano, że „[o]pinia, o której mowa, może być pozytywna lub negatywna, jednak w żadnym razie art. 59 ust. 2 nie może być interpretowany w aktualnym stanie prawnym jako uzależniający likwidację od uzyskania pozytywnej opinii (zgody) kuratora oświaty. Organ prowadzący może zatem nie podzielić stanowiska wymienionego organu. Natomiast brak zasięgnięcia opinii lub też zarządzenie likwidacji przed otrzymaniem opinii kuratora oświaty albo przed bezskutecznym upływem terminu do jej przedstawienia skutkuje istotnym naruszeniem prawa” (M. Pilich, *Ustawa o systemie oświaty. Komentarz*, Lex 2015). Uregulowanie procedury likwidacji szkoły w aktualnie obowiązującym p.o. związane jest również z obowiązkiem uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty w tej kwestii.

2. Legitymacja wnioskodawcy.

Art. 191 ust. 1 Konstytucji wśród podmiotów legitymowanych do wystąpienia z wnioskiem do Trybunału wymienia organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego. Mogą one inicjować abstrakcyjną kontrolę norm, jeżeli kwestionowany przez nie akt prawny dotyczy spraw objętych ich zakresem działania (art. 191 ust. 2 Konstytucji). Na podstawie

art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) wnioskodawca musi uzasadnić, powołując przepis prawa lub statutu, że kwestionowany przez niego akt normatywny lub jego część dotyczy spraw objętych zakresem jego działania.

Wnioskodawca wykazał, że prowadzenie oraz utrzymanie szkół i placówek publicznych jest obowiązkowym zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego, wynikającym z art. 104 ust. 1 i art. 105 u.s.o. w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465). Jak wynika z art. 8 ust. 15 p.o. zakładanie i prowadzenie opisanych w tym przepisie przedszkoli i szkół podstawowych należy do zadań własnych gminy. Zaskarżony art. 89 ust. 3 zdanie pierwsze p.o. reguluje szczegółowo warunki i procedurę likwidacji szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, zaś art. 29 ust. 1 pkt 1 p.o. stanowi, że w wypadku szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego zadania i kompetencje organu prowadzącego, określone w art. 89 ust. 1 p.o. wykonuje odpowiednio: rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa. Wnioskodawca dysponował zatem legitymacją do złożenia wniosku inicjującego niniejsze postępowanie przed Trybunałem.

3. Zakres zaskarżenia.

3.1. Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą nadanie wnioskowi dalszego biegu nie zwalnia Trybunału z obowiązku badania, czy nie zachodzą negatywne przesłanki, wyłączone dopuszczalność merytorycznej kontroli zaskarżonych przepisów (zob. postanowienie TK z 11 października 2017 r., sygn. K 14/16, OTK ZU A/2017, poz. 69). Kompetencje Trybunału w tej kwestii nie kończą się na etapie wstępnej oceny wniosku, a postanowienie o przekazaniu go do postępowania merytorycznego nie oznacza dopuszczalności merytorycznego rozpatrzenia sprawy. Skład rozpoznający sprawę nie jest związany postanowieniami wydanymi na wcześniejszym etapie postępowania, o czym Trybunał wielokrotnie przypominał (zob. np. postanowienia TK z: 16 czerwca 2009 r., sygn. SK 22/07, OTK ZU nr 6/A/2009, poz. 97; 23 kwietnia 2008 r., sygn. SK 29/07, OTK ZU nr 3/A/2008, poz. 53; 2 kwietnia 2008 r., sygn. SK 93/06, OTK ZU nr 3/A/2008, poz. 48; 17 maja 2017 r., sygn. SK 7/16, OTK ZU A/2017, poz. 42). Dlatego przed przystąpieniem do merytorycznej oceny zaskarżonego przepisu Trybunał zbadał wniosek inicjujący niniejsze postępowanie pod względem formalnym.

Art. 47 ust. 1 pkt 4-6 u.o.t.p.TK stanowi, że wniosek złożony przez podmiot, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 1-5 Konstytucji, a więc także przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, zawiera: określenie kwestionowanego aktu normatywnego lub jego części, wskazanie wzorca kontroli oraz uzasadnienie. Także uzasadnienie wniosku musi czynić zadość wymogom ustawowym i zawierać: przywołanie treści kwestionowanego wnioskiem przepisu wraz z jego wykładnią; przywołanie treści wzorców kontroli wraz z ich wykładnią; określenie problemu konstytucyjnego i zarzutu niekonstytucyjności; wskazanie argumentów lub dowodów na poparcie zarzutu niekonstytucyjności.

Trybunał po wielokroć przypominał, że samo przywołanie treści kwestionowanego przepisu i jego wykładni nie wystarcza, by rozpatrzyć sprawę merytorycznie, podobnie jak nie wystarcza jedynie określenie problemu konstytucyjnego i zarzutu niekonstytucyjności. Wniosek spełnia wymogi formalne jedynie wówczas, gdy wnioskodawca opatrzy go uzasadnieniem realizującym wszystkie cztery warunki ustawowe, nawet jeśli w treści uzasadnienia znajdzie się tylko jeden argument wskazujący na niezgodność zaskarżanych przepisów z wzorcem kontroli. Jednocześnie ważne jest, że argumentem takim nie mogą być uwagi ogólne, niejasne czy czynione na marginesie innych rozważań (zob. np. wyroki TK z: 31 lipca 2015 r., sygn. K 41/12, OTK ZU nr 7/A/2015, poz. 102; 4 listopada 2015 r., sygn. K 1/14, OTK ZU nr 10/A/2015, poz. 163 i przywołane tam orzecznictwo).

3.2. Wnioskodawca kwestionuje zgodność art. 89 ust. 3 zdanie pierwsze p.o. na dwa sposoby. W punkcie pierwszym *petitum* podważył jego zgodność z art. 2 i art. 165 ust. 2 Konstytucji. W tym wypadku wnioskodawca wyraża wątpliwości odnośnie do samej treści zaskarżonego przepisu, który do likwidacji placówki publicznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego wymaga pozytywnej opinii kuratora oświaty. W punkcie drugim wnioskodawca zakwestionował zgodność tego samego przepisu z art. 2 i art. 163 w związku z art. 7 Konstytucji. W tym wypadku wątpliwości dotyczą określonego rozumienia art. 89 ust. 3 zdanie pierwsze, jako normy kompetencyjnej przyznającej kuratorowi oświaty uprawnienie do decydowania o istnieniu szkoły lub placówki publicznej, co w przypadku negatywnej opinii obciąża gminy kosztami i pozbawia je samodzielności budżetowej. Wnioskodawca uzasadnienie tych zarzutów zawarł w ośmiostronicowym piśmie, uzupełnionym następnie sześcioma stronami, stanowiącymi odpowiedź na wezwanie do uzupełnienia braków formalnych.

W uzasadnieniu wniosku z 18 grudnia 2019 r. wnioskodawca przytoczył ogólne stwierdzenia na temat samodzielności samorządu terytorialnego, zasady pomocniczości, poparte wybranym orzecznictwem TK, następnie wskazał na to, że prowadzenie określonych typów przedszkoli i szkół należy do zadań własnych gmin, a także na to, jak są one finansowane. Na stronie 5 „[w]nioskodawca wskazuje na zbyt dużą łatwość zablokowania przez kuratora oświaty procedury likwidacji szkoły. Brak odpowiednich i wyraźnie sformułowanych wymagań, w ocenie wnioskodawcy, prowadzi do niewłaściwego skonstruowania drogi administracyjnej pod względem wymagań konstytucyjnych dotyczących ochrony statusu jednostek samorządu terytorialnego, przez co narusza, wynikające z art. 163 i art. 165 Konstytucji, zasady współdziałania władz i dialogu społecznego oraz zasadę pomocniczości”. W odniesieniu do art. 7 Konstytucji, wnioskodawca stwierdził jedynie, że „[p]ostanowienia artykułu 7 Konstytucji RP nakazują organom władzy publicznej działać na podstawie i granicach prawa. W ocenie Wnioskującej kurator nie powinien być wyposażony w kompetencję do wyłącznego decydowania o istnieniu szkoły. Taki stan rzeczy jest niedopuszczalny w demokratycznym państwie prawnym, zwłaszcza że stwarza realne zagrożenie niekontrolowanego i niezgodnego z Konstytucją ograniczania samodzielności jednostki samorządu terytorialnego” (wniosek, s. 6). Z treści akapitu odnoszącego się do zasady legalizmu trudno z całą pewnością stwierdzić, czy wnioskodawca ma na myśli faktycznie art. 7 Konstytucji, czy chodzi mu raczej o niezgodność z art. 2 Konstytucji i zasadą demokratycznego państwa prawnego. Ostatnia – dwustronicowa – część wniosku poświęcona została praktycznym, a zatem finansowym aspektom funkcjonowania szkół prowadzonych przez gminę Choroszcz, ze wskazaniem na to, jak wielkie koszty generuje szkoła, którą wnioskodawca próbował zamknąć dwukrotnie, za każdym razem otrzymując negatywną opinię właściwego kuratora oświaty.

Z wniosku opatrzonego datą 18 grudnia 2019 r. nie wynika żaden argument uzasadniający niezgodność z Konstytucją zaskarżonego przepisu. Co więcej, nie da się również z niego odczytać, dlaczego w *petitum* wniosku ten sam przepis przywołany jest dwukrotnie – raz jako norma, drugi raz w określonym rozumieniu, skoro w uzasadnieniu wnioskodawca takiego rozróżnienia nie czyni.

3.3. Wezwany na etapie wstępnego rozpoznania wniosku przez sędziego do uzupełnienia braków formalnych, wnioskodawca przysłał uzupełnienie obejmujące przywołanie treści wzorców kontroli wraz z ich wykładnią (pismo z 14 lutego 2020 r.). Na s. 4-6 wnioskodawca omówił art. 2, art. 7 i art. 163 Konstytucji, z treści pisma wynika, że wnioskodawca odniósł się również do art. 165 Konstytucji. W piśmie z 2020 r. wnioskodawca powtórzył – dosłownie lub parafrazując – całe zwroty z wniosku z 2019 r., właściwie ich nie uzupełniając. Co więcej, podobnie jak rok wcześniej, także uzupełniając braki, wnioskodawca

właściwie nie różnicował zaskarżonych przepisów, nie pozwalając stwierdzić, dlaczego zrobił to w *petitum*.

3.4. Kontrola hierarchiczna zgodności norm dokonywana przez Trybunał opiera się na domniemaniu ich konstytucyjności, dlatego na podmiocie inicjującym postępowanie spoczywa ciężar dowodu pozwalający to domniemanie obalić. Tak długo jak wnioskodawca ich nie dostarczy, Trybunał uznaje zaskarżane przepisy za zgodne z wzorcami kontroli. Trybunał przypominał niejednokrotnie, „że nie jest powołany do kontrolowania celowości i trafności rozwiązań przyjmowanych przez ustawodawcę, a punktem wyjścia dla oceny zgodności kwestionowanych przepisów z Konstytucją jest założenie racjonalnego ustawodawcy i domniemanie zgodności ustawy z Konstytucją. Trybunał Konstytucyjny interweniuje dopiero w tych przypadkach, gdy ustawodawca przekracza zakres przyznanej mu swobody regulacyjnej w sposób na tyle drastyczny, że ewidentne stało się naruszenie konstytucyjnych generalnych zasad, takich jak zasada demokratycznego państwa prawnego czy zasada zaufania obywatela do państwa (zob. wyrok TK z 8 kwietnia 1998 r., sygn. K 10/97, OTK ZU nr 3/1998, poz. 29)” (wyrok TK z 9 lipca 2012 r., sygn. P 8/10, OTK ZU nr 7/A/2012, poz. 75).

3.4.1. Przepis poprzedzający obowiązującego obecnie art. 59 ust. 1 u.s.o. był przedmiotem badania przez Trybunał. Choć w obowiązującym wówczas stanie prawnym przepis ten mówił o likwidacji szkoły „w porozumieniu z kuratorem”, dwie rady gminy miały te same wątpliwości i zwróciły się do Trybunału z wnioskiem o kontrolę zgodności zaskarżonego przepisu z art. 16 ust. 2 i art. 166 ust. 1 oraz z art. 2 Konstytucji (zob. wyrok TK z 8 maja 2002 r., sygn. K 29/00, OTK ZU nr 3/A/2002, poz. 30). Trybunał w tym wyroku dokonał egzegezy tego, jak można rozumieć samodzielność samorządu terytorialnego, wynikającą w pierwszym rzędzie z nieprzywołanego przez wnioskodawcę w niniejszej sprawie art. 16 ust. 2 Konstytucji. Sprawa o sygn. K 29/00 nie stanowiła dla wnioskodawcy w niniejszej sprawie punktu odniesienia, mimo iż wówczas kwestionowano wprost zgodność zaskarżonego przepisu z zasadą samodzielności samorządu terytorialnego.

W poprzednim stanie prawnym kurator nie musiał wyrazić pozytywnej opinii w procedurze zamknięcia szkoły, ale ustawodawca wymagał, by organ samorządu terytorialnego działał z nim w porozumieniu. Można więc domniemywać, że skoro Trybunał rozwiązanie takie uznał za zgodne z Konstytucją, ustawodawca zdecydował się tę relację pomiędzy kuratorem a samorządem terytorialnym w procesie likwidacji szkoły zagwarantować mocniej. Jednak pomimo tego, że zasadnicza część wniosku inicjującego niniejsze postępowanie jest związana z kwestią samodzielności jednostek samorządu terytorialnego, to wnioskodawca nie połączył ogólnego wyводу na ten temat z zaskarżonym przepisem, dlatego postępowanie w sprawie zgodności art. 89 ust. 3 zdanie pierwsze p.o., stanowiącego, iż szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty z art. 2 i art. 165 ust. 2 Konstytucji należało, na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK umorzyć z powodu niedopuszczalności wydania wyroku.

3.4.2. Trybunał nie ma kompetencji do pochylenia się nad nieracjonalnością sytuacji, w jakiej znalazł się wnioskodawca, nawet jeśli podzieliliby przekonanie o tym, że utrzymanie tak kosztownej szkoły jest ogromnym obciążeniem dla budżetu rady miejskiej. Wnioskodawca w punkcie 2 *petitum* podniósł, że przyznanie kuratorowi oświaty uprawnienia do blokowania planów zamknięcia szkoły *de facto* stanowi ingerencję w samodzielność finansową gminy, a co za tym idzie innych jednostek samorządu terytorialnego, które prowadzą określone w art. 89 ust. 3 zdanie pierwsze p.o. podmioty. Wnioskodawca stwierdził, że ingerencja ta jest niezgodna z art. 2, art. 7 i art. 163 Konstytucji. Trybunał przypomina, że zasada samodzielności finansowej gmin może być wyinterpretowana z art. 167 i art. 165

ust. 2 Konstytucji. Polega ona na „zapewnieniu jednostkom samorządu terytorialnego systemu dochodów, stwarzających gwarancję realizowania przypisanych im zadań publicznych, a zarazem pozostawiających im swobodę polityczną w kształtowaniu wydatków. Art. 167 Konstytucji służy stworzeniu odpowiednich gwarancji formalnych i proceduralnych w tym zakresie (zob. wyroki TK z: 24 marca 1998 r., sygn. K. 40/97, OTK ZU nr 2/1998, poz. 12; 6 września 2005 r., sygn. K 46/04, OTK ZU nr 8/A/2005, poz. 89). (...) Jednocześnie Konstytucja nie zakazuje ograniczania samodzielności finansowej w drodze ustawy, pod warunkiem jednakże, że ograniczenia nie doprowadzą do zniesienia istoty samorządu terytorialnego, która wyraża się m.in. w swobodzie politycznej dysponowania wydatkami. Trybunał respektuje swobodę ustawodawcy zarówno określania źródeł dochodów gmin i ich poziomu, jak i decydowania o przydziale zadań i nakładaniu nowych obowiązków. Do ustawodawcy także, a nie do Trybunału, należy ocena, czy zachowana została odpowiednia proporcja między udziałem w dochodach publicznych a zakresem zadań przypadających jednostkom samorządu terytorialnego (zob. wyrok o sygn. K 46/04; wyrok z 15 grudnia 1997 r., sygn. K. 13/97, OTK ZU nr 5-6/1997, poz. 69). Zasada proporcjonalności limituje zatem ingerencję ustawodawcy w samodzielność finansową jednostek samorządu terytorialnego. Trybunał natomiast, w oparciu o argumenty przedstawione przez strony postępowania, bada, czy wydatki związane z nowymi zadaniami nie znoszą istoty samodzielności finansowej gmin. Zatem samo poszerzenie zakresu zadań nie przesądza o niekonstytucyjności danej regulacji, o ile dochody z innych źródeł umożliwiają realizację tych zadań, a nowe obowiązki nie redukują swobody decyzyjnej gminy określania swoich wydatków” (wyrok TK z 28 lutego 2008 r., sygn. K 43/07, OTK ZU nr 1/A/2008, poz. 8).

Pomimo przytoczenia danych finansowych i wskazania na samodzielność finansową jednostek samorządu terytorialnego w *petitum* wniosku, wnioskodawca nie wskazał w uzasadnieniu żadnego argumentu, pozwalającego obalić domniemanie konstytucyjności zaskarżonego przepisu w tym zakresie. Tym samym postępowanie w odniesieniu do zgodności art. 89 ust. 3 zdanie pierwsze p.o. rozumianego jako norma kompetencyjna przyznającą kuratorowi oświaty uprawnienie do decydowania o istnieniu szkoły lub placówki publicznej, a tym samym w wyniku negatywnej decyzji w tymże przedmiocie obciążenia gmin kosztami wynikłymi z nieracjonalnego utrzymywania szkoły lub placówki i pozbawienie w tymże zakresie samodzielności wydatkowania środków budżetu gminy z art. 2 i art. 163 w związku z art. 7 Konstytucji należało, na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK, umorzyć z powodu niedopuszczalności wydania wyroku.

Biorąc powyższe pod uwagę, Trybunał postanowił jak w sentencji.